U.2026.387
U.2026.387
TFA2025.84

Afgørelse om frigivelse til adoption uden samtykke blev ophævet.

Familieret 3.2.

Ankestyrelsen traf afgørelse om, at B, der var ca. 3 måneder gammel, blev frigivet til adoption uden samtykke, jf. bl.a. adoptionslovens § 9, stk. 2, og stk. 3. B's forældre indbragte sagen for byretten, som opretholdt afgørelsen. Landsretten anførte, at spørgsmålet navnlig var, om der var en høj grad af sandsynlighed for, at forældrene uanset støtteforanstaltninger varigt ville være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet. Kravene til sandsynliggørelsen af den manglende forældreevne var større, fordi der var tale om et helt lille barn, hvor det ikke havde været muligt at vurdere forældreevnen og relationen mellem barnet og forældrene i en periode. Landsretten fandt efter en samlet vurdering af sagens oplysninger, herunder forældrekompetenceundersøgelsen, oplysningerne om forældrenes personlige forhold samt rapporter om samvær med B og med morens særbarn, at der uanset konklusionen i undersøgelsen ikke var en tilstrækkelig høj grad af sandsynlighed for, at forældrene uanset støtteforanstaltninger ikke ville blive i stand til at varetage omsorgen for B. Landsretten ophævede derfor Ankestyrelsens afgørelse.

V.L.D. 7. november 2025 ***i anke 9. afd. BS-19535/2025-VLR***

(Cecilie Maarbjerg Qvist, Anne Toftdahl og Kristian Torp (kst.)).

F og M (adv. Gert Dyrn, Fredericia, besk.)
mod
Ankestyrelsen (adv. Sanne Watson, Kbh.)
og
Yderligere part: B (adv. Anette Brinkmann, Hjørring, besk.)

Retten i Hjørrings dom 26. marts 2025, BS-18925/2024-HJO

Sagens baggrund og parternes påstande

Ankestyrelsen har den 2. april 2024 truffet afgørelse om, at B, født den … 2023, frigives til adoption uden samtykke.

Ankestyrelsens afgørelse er truffet i medfør af adoptionslovens § 2, om adoption til bedste for barnet, § 7, stk. 1, om samtykke, § 9, stk. 2, om adoption i særlige tilfælde, § 9, stk. 3, om adoption af barn, der er anbragt uden for hjemmet.

M og F har anmodet om, at Ankestyrelsen indbringer afgørelsen for retten.

M og F har nedlagt påstand om, at retten ophæver Ankestyrelsens afgørelse.

Ankestyrelsens repræsentant har nedlagt påstand om, at retten opretholder afgørelsen.

B har ikke nedlagt en påstand.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af Ankestyrelsens begrundelse:

»…

Begrundelsen for afgørelsen om at frigive til adoption

Sådan vurderer Ankestyrelsen sagen

Vi vurderer, at betingelserne for adoption uden samtykke er opfyldt, herunder at det er sandsynliggjort, at M og F varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for B.

Vi vurderer, at væsentlige hensyn til, hvad der er bedst for B taler for adoption, og at det må antages at være til gavn for B at blive bortadopteret af hensyn til stabilitet og kontinuitet i hans opvækst.

Vi vurderer, at betingelserne for anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, er opfyldt.

Vi vurderer, at sagen er tilstrækkeligt belyst til, at der kan træffes afgørelse om bortadoption, herunder at forældrekompetenceundersøgelsen af 30. november 2023 er valid.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at M og F har vanskeligheder af omfattende og varig karakter.

Vi lægger om M vægt på, at det beskrives i forældrekompetenceundersøgelsen af 30. november 2023, at hun er en meget skrøbelig og sårbar kvinde med betydelig nedsat kognitiv formåen, hvilket manifesterer sig ved stærk nedsat dømmekraft og konsekvensberegning samt nedsatte sociale kompetencer og nedsat generel forståelse af en række alvorlige hændelser for et barn.

Det beskrives videre, at hun fremstår med en utryg tilknytning med undgående træk, hvor hun holder svære følelser ude af bevidstheden ved at undgå at forholde sig til det. Ligeledes beskrives der en meget nedsat mentaliseringsevne.

Det vurderes således i undersøgelsen, at kombinationen af undgående tilknytning og nedsat mentaliseringsevne bevirker, at M's samlede forældrefunktion er særdeles nedsat, og det er vurderingen, at hun ikke vil kunne være primæromsorgsgiver for et barn. Hun beskrives ikke med kapacitet eller potentiale til at kunne udvikle sig tilstrækkeligt til at kunne være omsorgsgiver for et barn, selv med varig og massiv støtte, og der vil være massiv risiko for, at B lider alvorlig skade på sin trivsel og udvikling ved hende som omsorgsgiver.

Vi lægger videre vægt på, at M tidligere i forbindelse med sit ældre særbarn har taget ophold på familieinstitution … samt modtaget familiebehandling. Det fremgår af udtalelse og statusmøder herfra, at M beskrives med en meget svingende indsats, og at det opleves, at hendes barn ikke kommer i første række. Det ses, at M kan følge en vejledning, men hun har vanskeligt ved at være vedholdende og omsætte og videreføre den givne støtte, ligesom hun har svært ved at tilsidesætte egne behov og aflæse signaler.

Vi lægger om F vægt på, at det beskrives i forældrekompetenceundersøgelsen af 30. november 2023, at den kognitive testning viser nogen ressourcer, men at F er svækket på andre områder, som indikerer en funktionsnedsættelse hos ham, hvor han kan have svært ved at afkode og bearbejde information, som findes i hans miljø, og at der i forhold til testningen af personligheden tegnes et billede af en personlighed med et paranoidt beredskab, som ofte har negative forventninger til sin omverden og muligvis til tider kommer til at forvrænge virkeligheden. Der ses herved tegn på en nedsat social forståelse af interpersonelle samspil og vanskeligheder med indlevelse i andre.

Det beskrives videre, at F gennemgående er stærkt præget af to forsvarsmekanismer ved idyllisering og benægtelse. Dette gælder særligt i forhold til M og hendes moderskab. F beskrives med en vis erkendelse af, at hendes særbarn har været meget igennem, men han ses ikke at være i stand til at reflektere over M's rolle i det og se mere nuanceret på hendes mangler. Han projicerer i stedet ansvaret over på andre eller andet, hvilket bevirker, at han reelt ikke er i stand til at se realistisk på kendsgerningerne og forholde sig til dem. Dermed kommer han til at negligere en række alvorlige faktorer, som naturligt spiller en rolle i forældreskabet. Det har ikke været muligt at få F til at forholde sig mere reflekteret til eksempelvis underretningerne, som han mener er falske og opdigtede af sagsbehandlerne for at skade M og ham. Helt grundlæggende virker det ikke til, at F forstår den følelsesmæssige del af forældreskabet.

Copyright © Karnov Group Denmark A/S

En anden afgørende faktor er F's nedsatte evne til affektregulering. Det er gennemgående i undersøgelsen, at han har haft svært ved at holde egne frustrationer og egen vrede inde og ikke er i stand til at tage ansvar for egen andel, eller bringe sig selv tilstrækkeligt i ro til at forholde sig mere dybdegående til det adspurgte.

Sammenfattende er det vurderingen i undersøgelsen, at F ikke kan være omsorgsgiver for et barn. Det vurderes videre, at konstellationen af hans egen utrygt undgående tilknytning, svage mentaliseringsevne og nedsatte affektregulering nedsætter hans forældrekompetence markant. Ligeledes er det vurderingen, at F grundet sit paranoide beredskab og sin tendens til at benægte og idyllisere ikke vil være i stand til at modtage støtte i det kommende forældreskab, som vil være tilstrækkelig til at sikre B's trivsel og udvikling. B vil således ikke kunne have en stabil forventning til F om at blive set, mødt og reguleret, og F vil ikke kunne udgøre en tryg tilknytningsfigur for B. Det er vurderingen i forhold til udviklingspotentialet, at han ikke vil kunne udvikle sig tilstrækkeligt til at kunne være primær omsorgsgiver for B.

Det konkluderes videre i prognosevurderingen i forældrekompetenceundersøgelsen, at M og F's samlede forældrefunktion på hver deres måde er for markant nedsat til, at de kan være primære omsorgsgivere for B.

389

Hverken M eller F har kapaciteten og potentialet til at kunne udvikle sig tilstrækkeligt til at kunne varetage omsorgen for B selv med varig og massiv støtte, og B's udvikling og trivsel vil være truet med dem som omsorgsgivere.

Vi lægger til grund, at forældrekompetenceundersøgelsen af 30. november 2023 er i orden og valid. Det forhold, at undersøgelsen er foretaget, før B bliver født, ændrer ikke på vores vurdering af undersøgelsens validitet. Vi lægger videre til grund, at de efterfølgende beskrivelser af samvær heller ikke ændrer på vores vurdering, da samværenes forløb ikke afviger fra psykologens vurdering af M's og F's evner til at kunne varetage omsorgen for B i hjemmet.

Om B fremgår det, at han lige er fyldt 3 måneder. Det fremgår, at han udvikler sig i positiv retning og er i god trivsel. Han har senest været til børnefysioterapeut i forbindelse med l fastlåsning af nakken, men der fandtes ikke noget usædvanligt. B spiser godt og tager på. B er begyndt at pludre og er mere vågen. Han beskrives alderssvarende i sin udvikling, er sikker i sin kontakt og udviser relevant tilknytningsadfærd.

Det fremgår desuden, at M har et ældre særbarn, der er født i 2018. Dette barn har været anbragt uden for hjemmet siden 2023. Der har ikke været kontakt mellem B og hans halvbror. Der er således ingen søskenderelation, som der skal tages hensyn til.

Vi henviser desuden til, at børne- og ungeudvalget den 24. januar 2024 traf afgørelse om fortsat anbringelse af B uden for hjemmet uden samtykke med genbehandlingsfrist på 3 år. Denne afgørelse er tiltrådt af Ankestyrelsen den 19. marts 2024. Ankestyrelsens afgørelse er indbragt for retten.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at betingelserne for anbringelse uden for hjemmet uden samtykke fortsat vurderes at være opfyldt, idet det vurderes, at M og F på grund af begrænsede personlige ressourcer ikke kan give B den ro, tryghed, forudsigelighed, stimulation og støtte, som han har brug for.

Vi er opmærksomme på, at M har haft sit ældre særbarn boende hjemme i flere år frem til anbringelsen i 2023, samt at M og F tager imod råd og vejledning i forbindelse med samvær med B. Det ændrer ikke ved resultatet, fordi vi finder, at de varigt ikke vil kunne udvikle deres forældreevne således, at de vil kunne varetage omsorgen for B i hjemmet, ej heller med støtte.

Vi lægger vægt på, at der forinden fødslen af B har været iværksat støtteforanstaltninger i form af familiebehandling fra Hegely. Det fremgår af en rapport fra Hegely, at der under hele forløbet har været modstand fra M og F i forhold til, at der skulle være en indsats. De byder sparsomt ind og er ikke i stand til at reflektere og mentalisere over deres kommende rolle som forældre, og de ser ingen udfordringer i forhold til at skulle være forældre og fremstår urealistiske i forhold til egen formåen.

Vi lægger videre vægt på, at det ikke har været muligt at opnå samtykke til bortadoption af B. Vi henviser til, at kommunen den 8. januar 2024 skriftligt partshører M og F i forhold til indstillingen om adoption uden samtykke. Forinden har kommunen forsøgt at afholde møder med M og F omkring adoption og samtykke hertil. Det fremgår af sagens oplysninger, at M og F ikke ønsker samtykke til adoption. Kommunen har således gjort tilstrækkeligt i forhold til at forsøge af indhente samtykke til adoption fra M og F. Kommunen har herefter påbegyndt sag om adoption. Ankestyrelsen har ligeledes på mødet den 2. april 2024 spurgt M og F om samtykke til adoption. De fastholder deres afslag på samtykke til bortadoption af B.

Ankestyrelsen har den 11. marts 2024 skriftligt vejledt M og F om retsvirkningerne omkring adoption via brev til deres advokat.

Oplysningerne om M fremgår særligt af referat af 26. marts 2019 fra opfølgningsmøde fra …, statusrapport af 8. maj 2019 fra …, status af 9. januar 2023 fra opfølgningsmøde, journalnotat af 2. juni 2023 om graviditet, rapport af 23. november 2023 vedrørende familiebehandling ved Hegely, forældrekompetenceundersøgelse af 30. november 2023 udarbejdet af autoriseret psykolog P1 breve om partshøring af 8. januar 2024, notat om partshøring af 8. januar 2024, fødselsjournal fra sygehus af 9. januar 2024 og samværsrapporter af 29. januar, 13. februar og 11. marts 2024.

Oplysningerne om F fremgår særligt af helbredsorienteret psykologisk undersøgelse af 15. januar 2016 udarbejdet af autoriseret psykolog P2, rapport af 23. november 2023 vedrørende familiebehandling ved Hegely, forældrekompetenceundersøgelse af 30. november 2023 udarbejdet af autoriseret psykolog P1 brev om partshøring af 8. januar 2024, notat om partshøring af 8. januar 2024, notat af samværsrapporter af 29. januar, 13. februar og 11. marts 2024 og notat af 14. marts 2024 om opfølgning.

Oplysningerne om B fremgår særligt af statusudtalelse af 8. januar 2024 fra plejefamilie, statusudtalelse af 8. januar 2024 fra sundhedsplejerske, fødselsjournal fra sygehus af 9. januar 2024, notat af inddragelse og børnesamtale af 9. januar 2024, samværsrapporter af 29. januar, 13. februar og 11. marts 2024, status af 25. februar 2024 fra plejefamilien og notat af 14. marts 2024 om faglig vurdering af opfølgning på B.

Om reglerne

Efter adoptionsloven kan de i særlige tilfælde meddeles bevilling af adoption af et barn, selv om der ikke foreligger samtykke fra forældrene, når hensynet til barnets tarv/bedste afgørende taler for dette. Vi har brugt adoptionslovens regel om, at Ankestyrelsen skal

390

træffet afgørelse, hvis barnet er anbragt uden for hjemmet.

Vi har endvidere brugt adoptionslovens regel om, at adoption af et barn kan meddeles, hvis betingelserne for anbringelse af barnet uden for hjemmet i barnets lov § 47, stk. 1, nr. 1 eller nr. 2, er opfyldt, og at det er sandsynliggjort, at forældrene varigt vil være ude af stand til, at varetage omsorgen for barnet, og adoption af hensyn til kontinuiteten og stabiliteten i barnets opvækst vil være det bedste for barnet.

Ved vurderingen af om adoption er det bedste for barnet indgår også betydningen af, at barnet og eventuelle søskende stilles uens ved en adoption, samt at barnet er adopterbar.

…«

Copyright © Karnov Group Denmark A/S

Forklaringer

M og F har afgivet forklaring.

F har forklaret, at han og M bor i en lejlighed. Han arbejder som …. Han har haft det samme arbejde i 5 år. Fødslen af B gik godt. De fik ros. Der var en lidt presset stemning på fødegangen grund af situationen med tvangsanbringelsen hængende over hovedet, men fødslen forløb stille og roligt. I løbet af fødslen blev han lidt presset over, at han ikke kunne få fat på sin advokat. Han opførte sig ikke truende over for personalet på fødegangen. Han har vist en jordemoder fra sygehuset den beskrivelse, forvaltningen har skrevet om fødslen. Personale på fødegangen er meget utilfredse med beskrivelsen og den rolle, de er beskrevet med.

Han har ikke fået en chance for at vise, at han kan være forælder. Der har ikke været snak om hjælp eller andet i hjemmet, fordi kommunen på forhånd havde besluttet, at B skulle fjernes. Han mener ikke, at samtalerne med Hegely var familiebehandling. Han opfattede det mere som en vurdering af dem. Hegely gav udtryk for, at de godt kunne forstå, at han og M var pressede. Hegely sagde én ting til dem og skrev noget andet i papirerne.

Han kan ikke genkende beskrivelsen af ham i forældrekompetenceundersøgelsen. Psykologen, der lavede forældrekompetenceundersøgelsen, snakkede kun med dem i 2 timer og 45 minutter. Han oplyste psykologen om, at han var bekymret for undersøgelsen. Psykologen tog ikke hensyn til det, men kaldte ham paranoid. Han kan godt danne relationer, men det er rigtigt, at han ikke havde et stort netværk, lige da de var flyttet til …. Han har fået en del venner nu. Han og M lever ikke isoleret fra andre mennesker. Der findes ikke nyere oplysninger vedrørende hans psykologiske tilstand end dem, der fremgår af undersøgelsen. Han er sikker på, at det skyldes, at psykologen ikke var bestilt til at undersøge hans forældrekompetencer, men derimod til at lave en tvangsadoption. Psykologen har gengivet en underretning fra november 2019 forkert. Underretningen handler ikke om M's forældreevner, og psykologen har slet ikke haft adgang til den underretning. Der er ingen psykiatriske diagnoser vedrørende ham. Det har han papirer på. Han stoppede med at tage stoffer for 20 år siden. Han har aldrig taget 40-50 ecstasy-piller på en weekend. Det dør man af. Han har aldrig været i misbrugsbehandling, men det er rigtigt, at han kortvarigt har fået medicin for en depression. Han er aldrig blevet diagnosticeret af P3 i 2013. Derfor er diagnoserne heller ikke fjernet igen, for der er ikke noget at fjerne. Han har aldrig modtaget støtte for at holde sig ude af kriminalitet. Han forstod ikke blækklattesten. Han ved ikke, hvordan psykologen kan udtale sig om hans og M's udviklingspotentiale, når hun ikke har set det. Psykologens konklusion er i direkte i modstrid med samværsbeskrivelserne, blandt andet i bilag 32. Han blev bedre til det med øjenkontakt. Han vil udvikle sig som alle andre nye forældre. Han kan finde ud af mange ting, og han har blandt andet udviklet kompetencer til at reparere på sin BMW. Han har aldrig lavet BMW før. Han har også udviklet sig i relation til sit arbejde.

Det er rigtigt, at han har sagt, at han overvejede at tage til udlandet, så M kunne føde der, men han sagde også, at han ikke ville gøre det på grund af M's særbarn, S. Han vil ikke kunne tage B med til udlandet, da han blev født, for han havde jo ikke et pas til B.

Han følte, at Ankestyrelsen havde afgjort sagen forud for mødet, fordi de kun voterede et par minutter.

Han har haft en svær opvækst, fordi hans forældre var stofmisbrugere. Han bebrejder dem ikke for sin svære opvækst.

Han er ikke bekymret for sine forældrekompetencer. Han vil måske være lidt for overbeskyttende.

Det vil være bedst for B at komme hjem. Sidste gang, han så B, var i maj måned 2024.

M har forklaret, at hun arbejder fuld tid på et plejehjem som …. Hun har haft sit arbejde siden november, og hun er glad for det. Hun har levet et stabilt liv de sidste to år, og det vil hun gøre fremadrettet.

Hun har et særbarn, S, som også er anbragt. I starten af S' liv var hun på … sammen med ham. Det gik fint, da hun fik S med hjem, og S udviklede sig fint i hjemmet. Kommunen talte aldrig om et behov for at anbringe S. S blev anbragt blandt andet på baggrund af udtalelser om vold i hjemmet. S har flere gange fortalt om, at andre har fortalt om vold. S har nogen udfordringer, formentlig i form af ADHD og autisme. Det har hans læge nu også udtalt. Hun mener, at det er på grund af S' udfordringer, han blev anbragt og ikke på grund af hendes forhold. Hun har samvær med S hver 14. dag indtil videre i en time. De skal have statusmøde, hvor de skal snakke om samvær i hjemmet. Viborg Kommunen kan se en udvikling i hendes forældrekompetence. Hun

391

er god til at tage imod råd og udvikle sig i overensstemmelse hermed. Hun har overvåget samvær med S for at sikre hende og F, så der ikke kommer misforståelser. Så snart S er udredt, vil de ikke have brug for overvåget samvær.

Graviditeten med B gik godt. De boede i Viborg Kommune, da hun blev gravid med B. Lige fra starten snakkede kommunen om abort eller tvangsadoption. Hun og F var meget under pres. Det var de også under udarbejdelsen af forældrekompetenceundersøgelsen. Den psykolog, der udarbejdede forældrekompetenceundersøgelsen, har foretaget sin vurdering primært ud fra sagsakter. De talte ikke med hende i ret lang tid. Hun kan ikke se, at psykologen via sagsakterne har fået kendskab til den underretning vedrørende S, som hun beskriver. Det, der kom ud af underretningen vedrørende S, var, at hun fik en påtale fra kommunen om, at S ikke måtte være alene sammen med hendes brødre, … og at hun skulle benytte sig af aflastning i stedet for at søge pasning hos dem. Psykologen har ikke fået tilsendt nogen akter vedrørende hende og S i tiden efter …. Psykologen har ikke set hende sammen med S. Hun mener ikke, at forældrekompetenceundersøgelsen af hende tager hensyn til, at hun har indlæringsvanskeligheder.

Hun har udviklet sig i tiden sammen med F. Hun og F udviklede sig også i forbindelse med samværene. De fik ikke rigtigt noget hjælp under samvær.

Parternes synspunkter

M og F har anført, at der ikke kan lægges vægt på resultatet af forældrekompetenceundersøgelsen vedrørende M og F. De oplysninger om F, psykologen lægger vægt på, er for gamle og ikke længere aktuelle. Det støttes af udtalelserne fra de eksperter, som familien har henvendt sig til, og som har udtalt sig til Nordjyske Medier. Psykologen har undladt at forholde sig til, hvorfor B's bror, S, kunne bo hjemme hos M i 4 år, før han blev anbragt. Hvis S ikke havde haft ADHD og autisme, kunne det være, at S stadig havde boet hjemme hos M. Det er i direkte modstrid med samværsbeskrivelserne at nå frem til, at der ikke er et udviklingspotentiale hos M og F. De tests, der er anvendt i undersøgelsen, kan ikke måle forældreevne. Den beskrevne mentaliseringsevne er præget af den situation, forældrene stod i, da undersøgelsen blev lavet. Prognosevurderingen overholder ikke kravene hertil. Forældrekompetenceundersøgelsen er meget kort og prognosevurderingen i forældrekompetenceundersøgelsen fylder tre linjer. De har klaget over psykologen, der udarbejdede forældrekompetenceundersøgelsen. Deres advokat har haft it-problemer, og hun blev informeret om i eftermiddags, at klagen ikke er gået igennem til psykolognævnet. Den er nu genfremsendt. Forældrene er meget ressourcestærke og har lavet et stort stykke arbejde for at udfordre forældrekompe-

Copyright © Karnov Group Denmark A/S

tenceundersøgelsen. Forældrene har vist stor styrke i den situation, de står i. Det beviser, at der er et udviklingspotentiale. Ankestyrelsen sender modsatrettede signaler, fordi man i sagen om S i september 2023 afviste at lave en forældrekompetenceundersøgelse, fordi resultatet efter sigende ville bære præg af, at nogle ting skulle afklares først. Men kort tid efter indhentede Ankestyrelsen en forældrekompetenceundersøgelse i sagen om B. Det er ikke sandsynliggjort at forældrene varigt vil være ude af stand til at udvikle deres forældreevne. En tvangsbortadoption vil stride mod Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Ankestyrelsens repræsentant har anført i det væsentlige de samme synspunkter, som fremgår af Ankestyrelsens afgørelse. Betingelserne for at anbringe B uden for hjemmet uden samtykke er opfyldt. M og F er begge beskrevet med personlige udfordringer i en sådan grad, at deres forældrefunktion er nedsat, og at de ikke kan udvikle den. På baggrund af særligt forældrekompetenceundersøgelsen er det sandsynliggjort, at forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for B. De vil ikke kunne udvikle forældreevne selv med massiv omsorg og støtte. Forældrekompetenceundersøgelsen er valid og kan lægges til grund. Konklusionen i den støttes af de øvrige bilag i sagen. Sagen er ikke afgjort på baggrund af gamle oplysninger om forældrene, men de gamle oplysninger indgår som en del af sagen. Det fremgår af forældrekompetenceundersøgelsen, at psykologen, der udarbejdede den, har modtaget en børnefagligundersøgelse vedrørende S, og der er ikke grundlag for at antage, at hun har lagt vægt på oplysninger, der ikke fremgår af de bilag, hun har modtaget vedrørende S. Psykolognævnet har oplyst, at de ikke har modtaget en klage over psykologen i forbindelse med udarbejdelsen af forældrekompetenceundersøgelsen.

Rettens begrundelse og resultat

Det følger af adoptionslovens § 9, stk. 2, at adoption i særlige tilfælde kan meddeles uden forældrenes samtykke, hvis væsentlige hensyn til, hvad der er bedst for barnet, taler for det.

Efter § 9, stk. 3, kan adoption efter stk. 2 meddeles, hvis betingelserne i barnets lov § 47, stk. 1, nr. 1 eller 2, for anbringelse uden for hjemmet er opfyldt, og det er sandsynliggjort, at forældrene varigt er ude af stand til at varetage omsorgen for barnet, og at adoption af hensyn til kontinuiteten og stabiliteten i barnets opvækst vil være bedst for barnet.

M og F er i prognosevurdering af deres udviklingspotentiale som led i forældrekompetenceundersøgelsen beskrevet med markant nedsatte forældreevner og uden tilstrækkeligt udviklingspotentiale til, at de kan varetage omsorgen for et barn.

392

Efter sagens oplysninger, herunder beskrivelserne af M og F's kognitive og udviklingsmæssige funktionsniveau og deres livsforløb, er det sandsynliggjort, at deres problemer er så langvarige og omfattende, at de varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for B, og at ingen af dem har kapaciteten eller potentialet til at kunne udvikle sig tilstrækkeligt til at kunne varetage omsorgen for B.

Herefter og idet hensynet til kontinuiteten og stabiliteten i B's opvækst taler for, at det vil være bedst for ham, at han bliver adopteret, er betingelserne for adoption uden forældrenes samtykke opfyldt, jf. adoptionslovens § 9, stk. 2 og stk. 3.

Thi kendes for ret

Retten opretholder Ankestyrelsens afgørelse af 2. april 2024, så B, født den … 2023, frigives til adoption.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.

Vestre Landsrets dom

Retten i Hjørring har den 26. marts 2025 afsagt dom i 1. instans (…).

Landsdommerne Cecilie Maarbjerg Qvist, Anne Toftdahl og Kristian Torp (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanterne, F og M, har gentaget deres påstand for byretten om ophævelse af Ankestyrelsens afgørelse af 2. april 2024, således at B ikke frigives til adoption.

Indstævnte, Ankestyrelsen, har påstået dommen stadfæstet.

Den beskikkede advokat for B har ikke nedlagt en påstand under ankesagen.

Supplerende sagsfremstilling

Ankestyrelsen har udarbejdet en supplerende redegørelse til brug for ankesagens behandling.

B blev den 21. maj 2024 midlertidigt placeret hos de påtænkte adoptanter. F og M har søgt om samvær med B efter forældreansvarslovens § 20 a.

Der er for landsretten fremlagt en række yderligere bilag, der omhandler M's særbarn, S, herunder bl.a. statusudtalelser og samværsbeskrivelser.

Der er endvidere fremlagt en udtalelse af 27. oktober 2025 om M fra L Plejecenterleder på Plejecenter … i … Kommune og en udateret udtalelse om F og M fra psykoterapeut K.

Forklaringer

Parterne har afgivet supplerende forklaring.

M har forklaret, at hun og F på nuværende tidspunkt har samvær med hendes særbarn S i 2 timer hver 14. dag. Hver tredje gang deltager S' onkel i samværet, der så er udvidet til 3 timer. Hun og F har fået bevilliget 4 timers samvær med S på hans fødselsdag. Samværet foregår nu hjemme hos hende og F. Hun oplever, at samværet går godt, og det fungerer bedre end dengang, hvor samværet foregik i samværshuset. S er blevet mere rolig under samvær.

Hun og F har et godt netværk, der ud over S' onkel består af deres naboer og andre, som de kender i …. De har også fortsat kontakt til deres tidligere naboer i Viborg. Derudover består deres netværk af hendes mor og øvrig familie.

Deres nuværende naboer, som tidligere har været plejeforældre, har afgivet en udtalelse i sagen. Naboerne har mødt S i forbindelse med samvær, og de vil kunne hjælpe dem i dagligdagen.

Hun mener ikke, at hun har fået den nødvendige støtte til S igennem tiden. Hun var på mor-barn-hjem med S i 2019 og fik herefter aflastning til ham hver anden weekend. Da de flyttede til …, ophørte aflastningen. Hun boede alene med S, indtil hun kom på krisecenter. Kommunen havde ikke forud herfor givet udtryk for, at hun ikke kunne tage sig af S.

S har haft mange udfordringer, siden han var helt lille. Der er nu blevet truffet beslutning om, at han skal udredes for autisme og ADHD, men det har taget lang tid at nå dertil. S har en rigtig god plejefamilie, som har skubbet på for at få ham udredt. S går i specialskole.

S blev anbragt uden for hjemmet kort tid efter, hun fandt sammen med F. Hun var på krisecenter, men flyttede hjem til F, fordi S ikke trivedes på krisecentret. F boede på daværende tidspunkt i en lejlighed, men de flyttede efter kort tid i et hus med have, så S havde mulighed for at være udenfor, hvilket var godt for ham. Da hun og S boede på krisecentret, der lå i Randers, fortsatte S med at gå i institution i …. Han fortsatte også i samme institution, da hun flyttede sammen med F.

Copyright © Karnov Group Denmark A/S

Da hun og S boede hos F, fik hun at vide af kommunen, at S skulle opholde sig indendørs, fordi han havde brug for ro og stabilitet. Han måtte derfor f.eks. ikke komme ud i deres have. S trivedes slet ikke med at være inde hele tiden, og det endte med, at han smadrede hele huset. S blev fjernet kort tid efter.

Hun og F har aldrig fået en chance for at bevise, at de kan tage sig af B. Han blev anbragt kort tid efter fødslen, og de har kun set ham ganske få gange derefter. Der er stor forskel på at tage sig af et barn med diagnoser og et normalt barn som B. Hun mener derfor ikke, at der kan lægges vægt på forløbet med S. Derudover var det tydeligt, at hun og F udviklede sig under de samvær, som de havde med B.

I november 2024 startede hun i praktik. Hun har også tidligere været i praktik. Hun var i forbindelse med de tidligere praktikforløb til samtaler ved jobcentret, men

393

hun tror ikke, at der blev lavet udtalelser om hende i den forbindelse. Hun er ikke bogligt stærk, men hun er god til det praktiske arbejde som ….

Hun arbejder på nuværende tidspunkt samme sted, som hun senest var i praktik. Hun blev efter praktikforløbet, der varede ca. 2,5 måned, ansat som vikar, hvor hun arbejdede ca. 50 timer om ugen. Hun blev derefter fastansat med 10 timer om ugen. Plejecentret var glade for hende, så hun endte med at få flere timer. Da der kom en ledig stilling på plejecentret, blev hun opfordret til at søge den. På nuværende tidspunkt arbejder hun som nattevagt 34 timer om ugen, hvilket svarer til en fuldtidsstilling Det er hende, der har det primære ansvar under en nattevagt. Hun deltager også i kurser og undervisning på plejecentret, og hun står bl.a. for undervisning af elever.

Kommunen var bekymret for S på grund af det, som S' far havde udsat ham for. Det var bl.a. også derfor, at hun på eget initiativ tog på krisecenter. Det var svært for hende at leve i et voldeligt forhold, og det prægede den måde, som hun var på. Efter hun har mødt F, har hun udviklet sig meget som menneske. Hun føler, at hun kan være sig selv, og hun har aldrig haft det bedre.

Det er hendes og F's store ønske at få B hjem. Hun ved godt, at det i starten vil kræve, at de får støtte, da de ikke har set B i lang tid. Da hun blev gravid med B, fik hun at vide af både Viborg Kommune og … Kommune, at B ville blive tvangsanbragt, hvis hun ikke fik en abort.

F har forklaret, at han ikke har nogen diagnoser, og at hans straffeattest er ren. Mange af de oplysninger, der fremgår af forældrekompetenceundersøgelsen, er derfor forkerte. Han arbejder fortsat som …, hvilket han har gjort i ca. 6,5 år. Næsten hver dag kører han i alt ca. 250 km til og fra arbejde. De har ikke bosat sig tættere på hans arbejdsplads på grund af S, der bor i Nordjylland. Hans arbejdsgiver er glad for ham, og det er planen, at han snart skal have ansvaret for en ny afdeling, som skal åbne i Aalborg.

Han og M kendte ikke rigtig nogen i …, da de flyttede dertil, men de har udviklet deres netværk. De har bl.a. fået et tæt forhold til deres naboer. Hans forældre er døde, men han har kontakt til sin lillebror. Der er derfor flere, som vil være i stand til at hjælpe dem, hvis de får B hjem.

Han har ikke et misbrug, og det er meget lang tid siden, at han har haft det. Han har tilbudt kommunen, at de kan teste ham.

Der blev efter hans opfattelse ikke holdt egentlige samtaler i forbindelse med udarbejdelsen af forældrekompetenceundersøgelsen. Der var nærmere tale om, at han og M blev nedgjort. De har i det hele taget kun haft besøg i hjemmet ganske få gange. Den psykolog, der lavede forældrekompetenceundersøgelsen, gav udtryk for, at det allerede på baggrund af sagens akter fremgik, at han og M ikke kunne være forældre.

Kommunens beskrivelse af forløbet på fødegangen er ikke korrekt, hvilket jordemødrene på fødegangen også har givet dem ret i.

Han og M mødte hinanden via fælles bekendte, og de har kendt hinanden i ca. 7 år. Han tilbød, at M og S kunne flytte hjem til ham, fordi S havde det svært på krisecentret. De flyttede efter kort tid i hus med have, så der var bedre plads til S. Han prøvede at aktivere S bl.a. udendørs, men kommunen ville have, at S skulle være indendørs, så han kunne få ro. Det viste sig at være helt forkert, og S smadrede huset og var voldelig overfor både ham og M. De blev tiltalt for vold mod S, men de blev frifundet i retten. Det er hans opfattelse, at kommunen ikke lyttede til ham og M og ikke vidste, hvad der var godt for S.

S talte allerede med en psykolog (PPR), da han gik i børnehave i …, men da han blev tvangsanbragt, gik udredningsprocessen i stå. Han har flere gange sagt, at S har diagnoser, men det er blevet afvist af kommunen. Kommunen er først begyndt at lytte til ham, efter der er kommet en ny sagsbehandler på. Nu er der endelig blevet truffet beslutning om, at S skal udredes. Tidligere måtte han ikke sige noget, men den nye sagsbehandler anerkender ham som en del af familien.

Han mener ikke, at hans og M's forældrekompetencer kan bedømmes på baggrund af forløbet vedrørende S. S er en meget speciel dreng, der kræver rigtig meget. S er f.eks. ikke i stand til at konsekvensberegne, og han har svært ved at koncentrere sig i skolen. S' plejeforældre har begge opsagt deres arbejde for at have overskud til S. Plejeforældrene har også haft aflastning, men aflastningsfamilien stoppede, fordi de ikke kunne klare S. Hverken plejefamilien eller S' læge er i tvivl om, at S fejler noget. Det vil ikke være godt for S, hvis han på nuværende tidspunkt bliver flyttet fra plejefamilien, da han nu endelig får den hjælp, som han har brug for.

Han har aldrig fået chancen for at vise, at han kan være far for B. Hvis han og M får B hjem, ved han godt, at han har behov for støtte i starten. Det er han også indstillet på at tage imod. De samvær, som han og M havde med B efter fødslen, gik godt, og samværskonsulenterne gav udtryk for, at de ikke kunne forstå beslutningen om tvangsadoption.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter adoptionslovens § 9, stk. 2, kan adoption i særlige tilfælde meddeles uden forældrenes samtykke, hvis væsentlige hensyn til, hvad der er bedst for barnet, taler for det.

Efter § 9, stk. 3, er det bl.a. en betingelse for at meddele adoption efter stk. 2, at det er sandsynliggjort, at

394

forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet. Spørgsmålet i denne sag er navnlig, om denne betingelse for adoption uden samtykke er opfyldt. Der skal, jf. Højesterets praksis, være en høj grad af sandsynlighed for, at forældrene uanset støtteforanstaltninger ikke vil være i stand til at varetage omsorgen for barnet.

Det fremgår af forarbejderne til adoptionslovens § 9, stk. 3, at barnets alder har betydning ved vurderingen af, om det er sandsynliggjort, at forældrene varigt er uden forældreevne, og at der alt andet lige skal mere til at sandsynliggøre, at dette er tilfældet, hvis der er tale om et helt lille barn, end hvis der er tale om et større barn, hvor det har været muligt at vurdere forældreevnen og relationen mellem barnet og forældrene i en periode. Er der tale om et helt lille barn, stilles der således større krav til sandsynliggørelsen af den manglende forældreevne.

Copyright © Karnov Group Denmark A/S

B er født den … 2023. Han blev umiddelbart efter fødslen anbragt uden for hjemmet uden samtykke, og Ankestyrelsen traf den 2. april 2024 afgørelse om frigivelse til adoption uden samtykke.

Forældrekompetenceundersøgelsen er udarbejdet i efteråret 2023, og dermed inden B blev født. B er F's første barn, mens M har et særbarn, S som er født i … 2018. S har været anbragt uden for hjemmet siden januar 2023, og der er efter det oplyste blevet iværksat et forløb med udredning af ham.

Forældrekompetenceundersøgelsen er udarbejdet på baggrund af samtaler med og tests af M og F samt sagsakter. Det fremgår i den forbindelse, at der vedrørende M er tale om sagsakter fra 2019 og 2023 samt en børnefaglig undersøgelse vedrørende hendes særbarn, mens der for F er tale om lægejournal for 2007-2013 og oplysninger fra årene 2013-2016.

Vedrørende M fremgår det bl.a. af den samlede vurdering vedrørende hende i forældrekompetenceundersøgelsen, at testning i undersøgelsen viser, at hendes kognitive kapacitet for indlæring er stærkt nedsat, og at hun med en samlet IQ på 66 er det, der betegnes mentalt retarderet. Det fremgår, at hun hidtil ikke har haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Desuden fremgår, at M's stærkt nedsatte kognitive kapacitet bliver den gennemgribende faktor, som influerer på samtlige områder i undersøgelsen.

M har forklaret, at hun siden november 2024 har arbejdet på et plejecenter. Der er for landsretten fremlagt en udtalelse af 27. oktober 2025 fra L, Plejecenterleder på Plejecenter … i … Kommune, hvoraf det bl.a. fremgår, at M er ansat på plejecenteret i nattevagt som …, og at M er en medarbejder, som gerne vil lære nyt, er videbegærlig og udfører sine opgaver med omhu, samt at plejecenterlederen ser M som en intelligent medarbejder. Det fremgår endvidere, at M siden hun startede på plejecenteret, har været i en rivende udvikling personligt, mentalt, fagligt og socialt.

I forbindelse med forældrekompetenceundersøgelse forelå der ikke sagsakter om F's forhold efter 2016, og B er som nævnt hans første barn. F har forklaret, at han ikke har et misbrug, og at det er lang tid siden, at han har haft det, samt at han har haft arbejde som … i 6,5 år. Af forældrekompetenceundersøgelsen fremgår ligeledes, at det er indtrykket, at F er fri af misbrug, og at han passer et fleksjob, hvilket er en positiv udvikling.

Det fremgår af sagens oplysninger, at F og M efter fødslen og frem til maj 2024, hvor B blev midlertidigt placeret ved de påtænkte adoptanter, havde overvågede samvær af en times varighed med B. Der er fremlagt fire samværsrapporter, og beskrivelserne heri peger på, at samværet forløb positivt, og at M og F var modtagelige for vejledning i forbindelse med samværene.

For landsretten er fremlagt beskrivelser udarbejdet af samværskonsulent K vedrørende nogle af M og F's overvågede samvær i 2025 med M's særbarn, S samt en udateret udtalelse fra samværskonsulenten, hvoraf det bl.a. fremgår, at M og F har overvåget samvær med S hver 14. dag, og at samværet er gået godt alle de 13 gange, hvor samværskonsulenten har været til stede. Det fremgår endvidere, at K som samværskonsulent siden 7. maj 2025 har observeret, at M i samværet med S er omsorgsfuld, opmærksom, tålmodig, rolig og blid.

På den baggrund og efter en samlet vurdering af sagens oplysninger finder landsretten, at der uanset konklusionen i forældrekompetenceundersøgelsen af 30. november 2023 på nuværende tidspunkt ikke er en tilstrækkelig høj grad af sandsynlighed for, at forældrene uanset støtteforanstaltninger ikke vil blive i stand til at varetage omsorgen for B.

Landsretten ophæver derfor Ankestyrelsens afgørelse af 2. april 2024 om, at B frigives til adoption.

Thi kendes for ret

Ankestyrelsens afgørelse af 2. april 2024 om, at B, født den … 2023, frigives til adoption, ophæves.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for landsretten til den anden part eller til statskassen.

Copyright © Karnov Group Denmark A/S